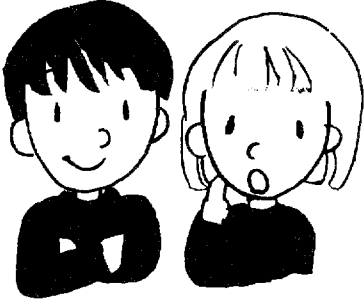

6. Present Destination of General Waste for Composting Plant

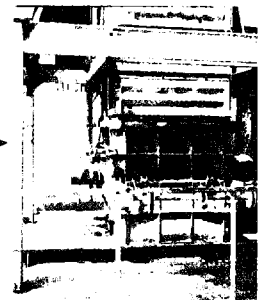
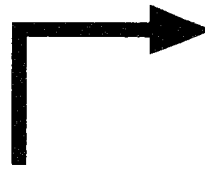
I wonder how general waste is treated?

Discharge of General Waste

Separation
(recovery of
recyclable
materials)

Crushing Size
Reduction

Recyclable Material
(Bottles & Cans)

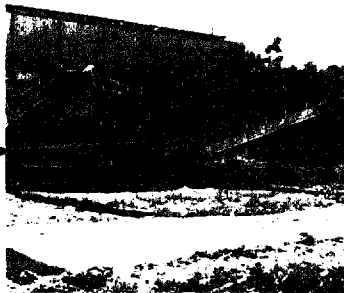
It is terrible because some of the waste materials have not been properly separated.

Residual Material

Landfill

Screening

Fermentat.

Compost Product

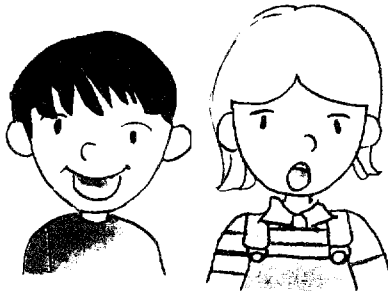
Recycling Market

Waste materials that cannot be composted or recycled are taken to the landfill.

7. Proposed Composting Plant

I wonder how the collected wastes, which were separately discharged become compostable material?

Non-Compostable waste

Discharge of Separated Waste (Kitchen waste)

Separation of Non-Compostable Waste

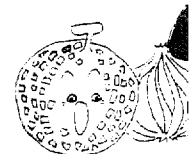
Crushing Size Reduction

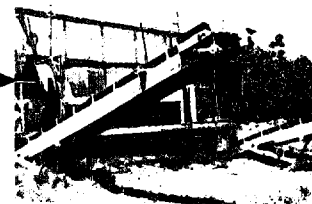
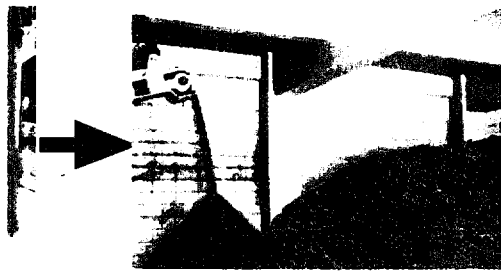
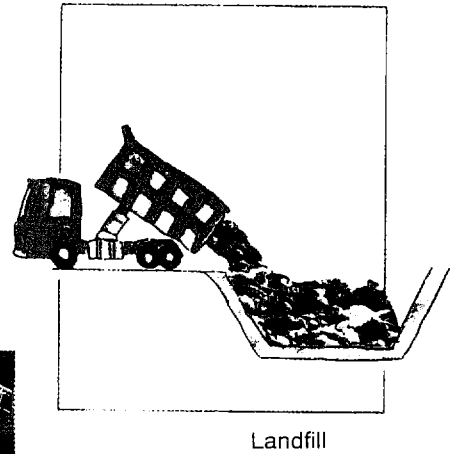
Recyclable Material (Bottles & Cans)

Compost made from food waste is useful to the land for rice paddy cultivation and to fields.

To dispose of waste appropriately the city requires the residents and businesses to correctly separate food waste and other waste before disposing, to reduce the amount of waste and to reutilize as a compost material. It is important that we make a great effort to promote resource recovery as much as possible, to make effective use of dear resources.

Final Screening

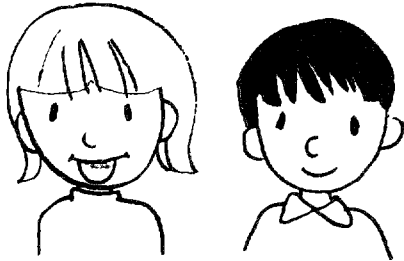
Compost Product

Recycling Market

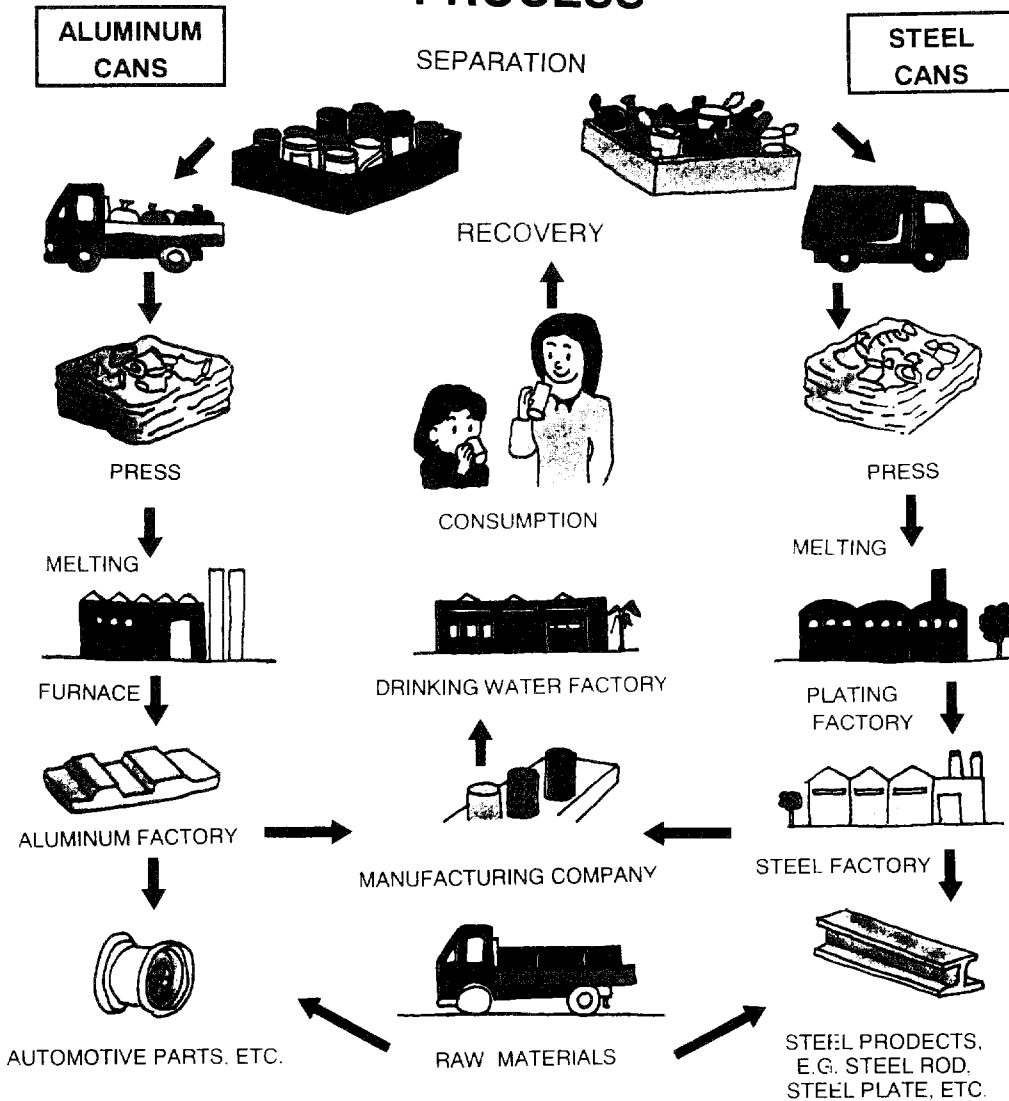
8. How Cans and Bottles can be Recycled ?

I wonder how empty cans and bottles are recycled?

Indeed, glass bottles can be recycled repeatedly and are the most commonly recycled products. Now I know that it is important to discharge empty bottles into the bins by colour.

EMPTY CANS RECYCLING PROCESS

Did you know that by recycling aluminium cans you conserve 97% of the electricity you would use if you produced a new one?

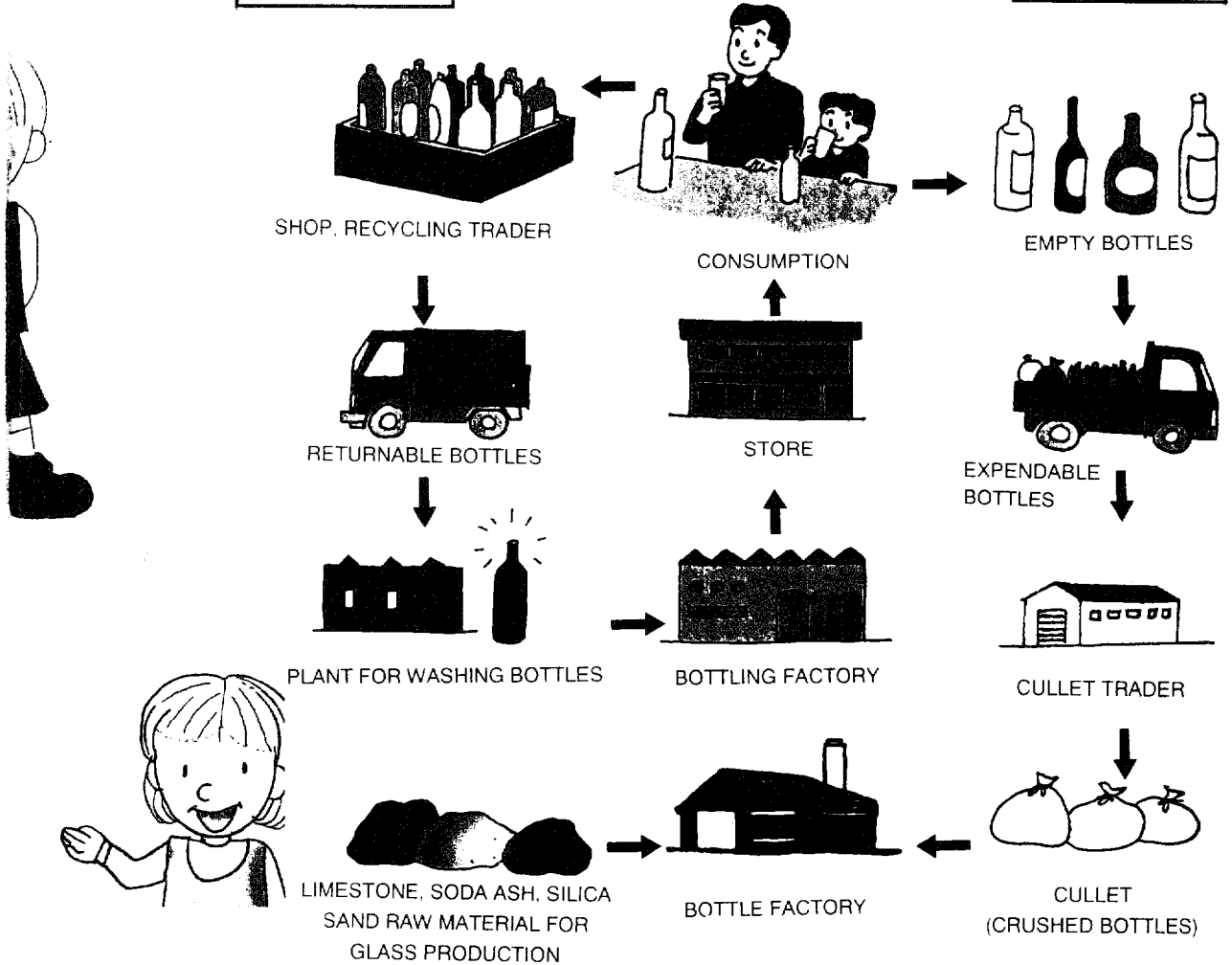
"Recycling" means to collect and reuse waste as it is, or collect and treat waste that can be used as a resource after treatment, such as used papers or bottles. Besides contributing to the reduction of waste, recycling also helps protect the natural environment by conserving precious natural resources and contributing to preservation of forests, etc.

EMPTY BOTTLES RECYCLING PROCESS

RETURNABLE BOTTLES

EXPENDABLE BOTTLES

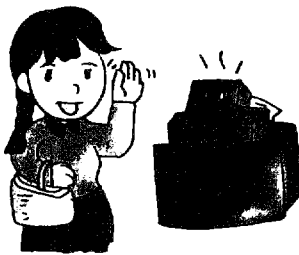

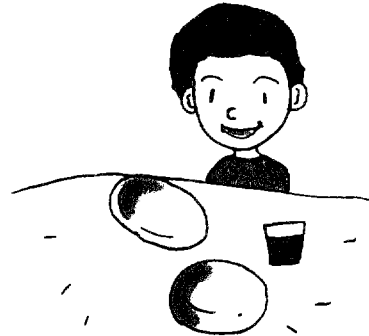
9. Let's give it a try! Ways to Reduce Waste Generation

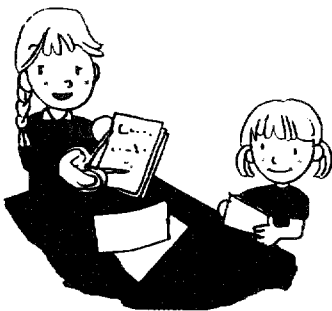
I wonder how we can reduce the amount of waste we generate in order to stop the amount of waste from further increasing and protect global natural resources.

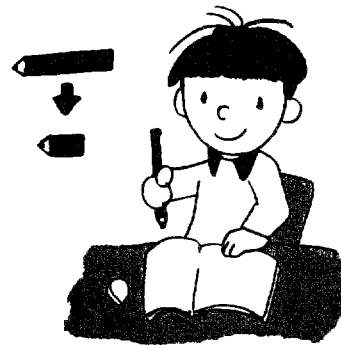
When shopping, bring your own shopping bag or basket and do not use the shop's bags.

Do not leave leftovers

Use the back of ads for writing.

Use up pencils, erasers, and notebooks.

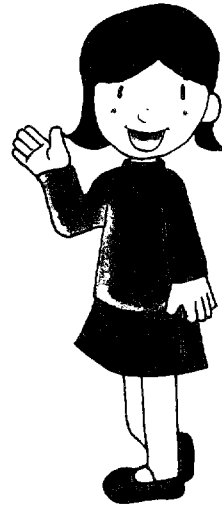
I got it! As much as possible, we should work toward not producing waste in school and at home. Indeed reducing the amount of waste we generate everyday would make our town beautiful and the world a clean place to live in.

These are all things we can do even at home. Let's give them a try!

★ **Let's properly handle our food wastes!**

Food waste contains water. The proper handling of food wastes therefore, starts with minimizing the water content.

Before disposing food waste, we should, therefore, allocate some time to drain the water from the waste.

★ **Let's reduce the use of aluminium foils and plastic wrappings!**

If we use aluminum foils and polyethylene wrappings for food, we are producing waste. Let us therefore use containers that would preserve the food.

★ **Let's repeatedly use receptacles and containers!**

Let's stop disposing receptacles and containers and start using them repeatedly instead.

★ **Stop making too much!**

Those who cook should think of the number of people who will be eating, while those who eat should make it a point to eat everything.

★ **Don't use tissue papers. Use rags!**

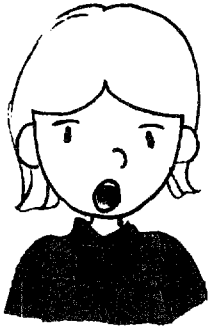
Wipe off food or water spills on the table or in the kitchen with a rag. We tend to use tissue papers or paper towels, but rags help reduce waste volume because they can be washed and used repeatedly.

10. One Way of Making Use of Waste

I wonder if there's a way to make further use of waste aside from reducing waste generation?

Sale or donation of clothes

Do you have problems regarding clothes, electrical appliances, and furniture that you no longer use? Certainly, there must be people in your neighborhood that feels the same way you do.

Speak to everybody and start a club where you can exchange or donate materials that you no longer use.

Coffee dregs as deodorizer

Do not throw a coffee filter after use. Dry it with the dregs, staple it and place it in the refrigerator. This will provide you with a good refrigerator deodorant.

Wait before throwing anything out. Find out first whether broken items can still be repaired. There might be another use for these items. Also take reform into consideration. There ought to be some items that can still be used.

11. Make Our City a Beautiful City

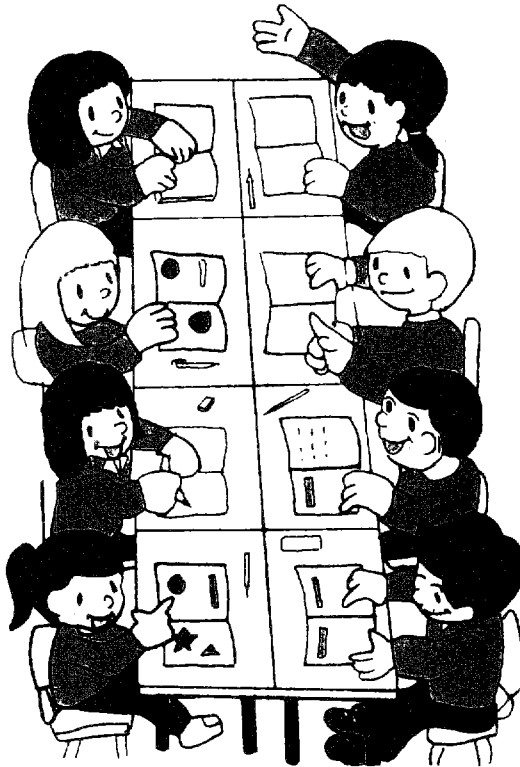

Let's think about what is important regarding how waste will be disposed of from now on.

I think there will be developments in waste disposal techniques. And I think there is no need to worry about it now.

I would like to look things over again and see whether there are some wastes that can be used as a resource.

I would like to uphold specified waste disposal methods and properly carry out separation.

I, on the other hand, think that scientific developments from now on will make life easier for the society as a whole. I don't think we can do anything about the fact that more waste will be generated.

I think that in order to live comfortably, we should work harder to reduce waste volume

Let's write down your ideas.

.....

.....

.....

.....

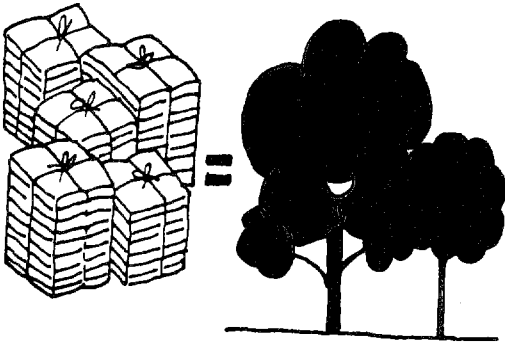
.....

.....

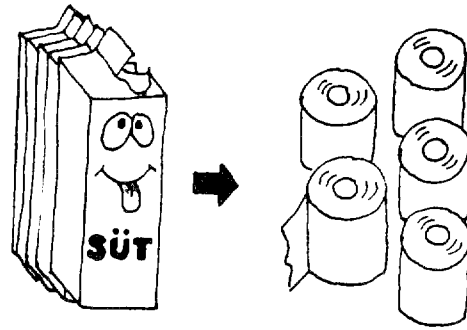
.....

Let's take care of our resources

Recycling a year's supply of newspapers (70kg) from one household would mean not cutting down 1.5 number of trees of 14cm thick and 8m tall.

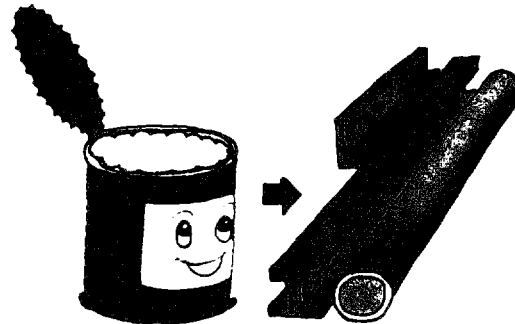
30 milk packages (1kg) can be recycled to produce 5 rolls of toilet paper.

12 SAAT

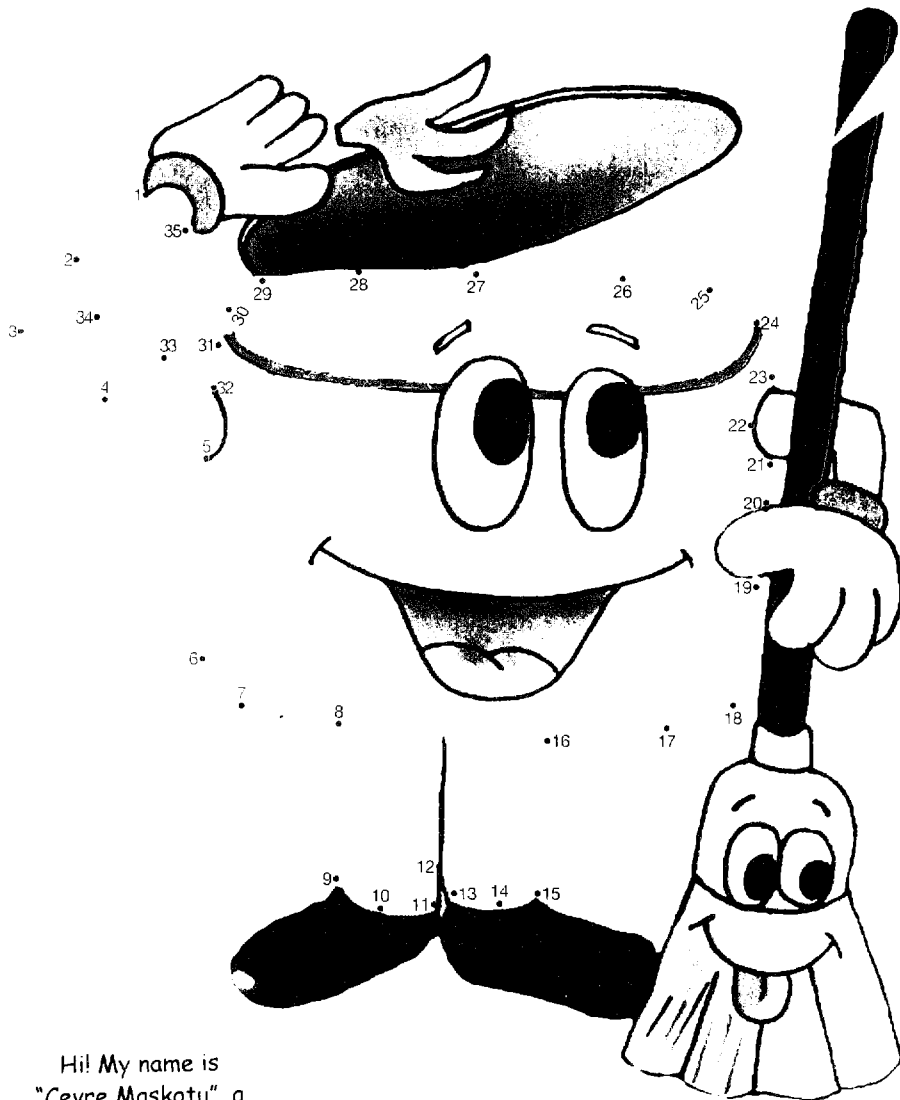

Recycling 1 aluminum can saves 12 hours of electricity when using a 40-watt bulb.

Construction materials can be produced out of empty cans.

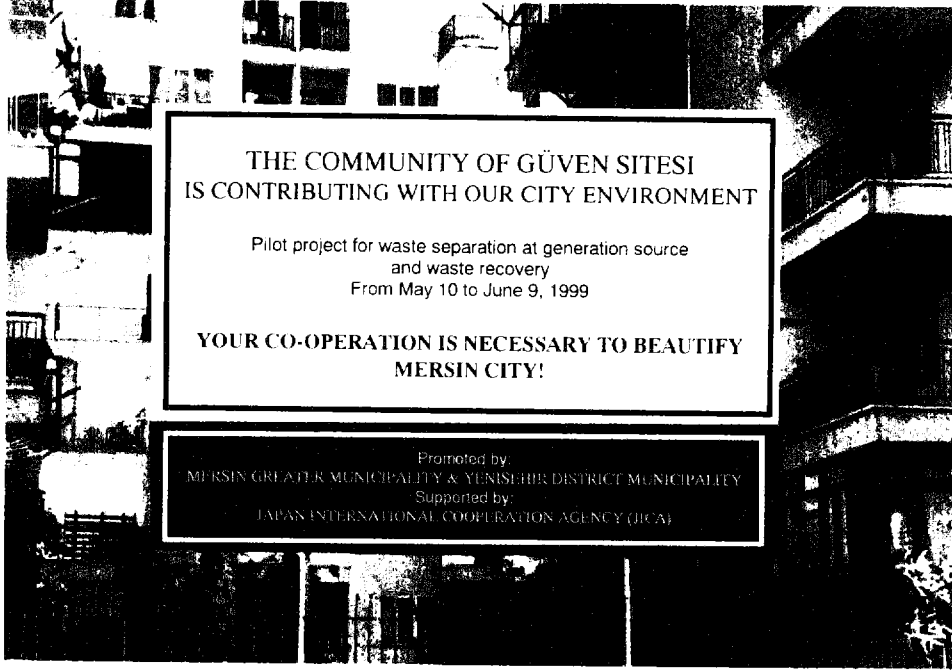
IT'S THE TIME OF DIVERSION

Connect the points
and you will see
who I am ... If you
want painting me!

Hi! My name is
"Cevre Maskotu", a
mascot to make our
city a beautiful city!
Be always my friend
and separate the
waste appropriately.

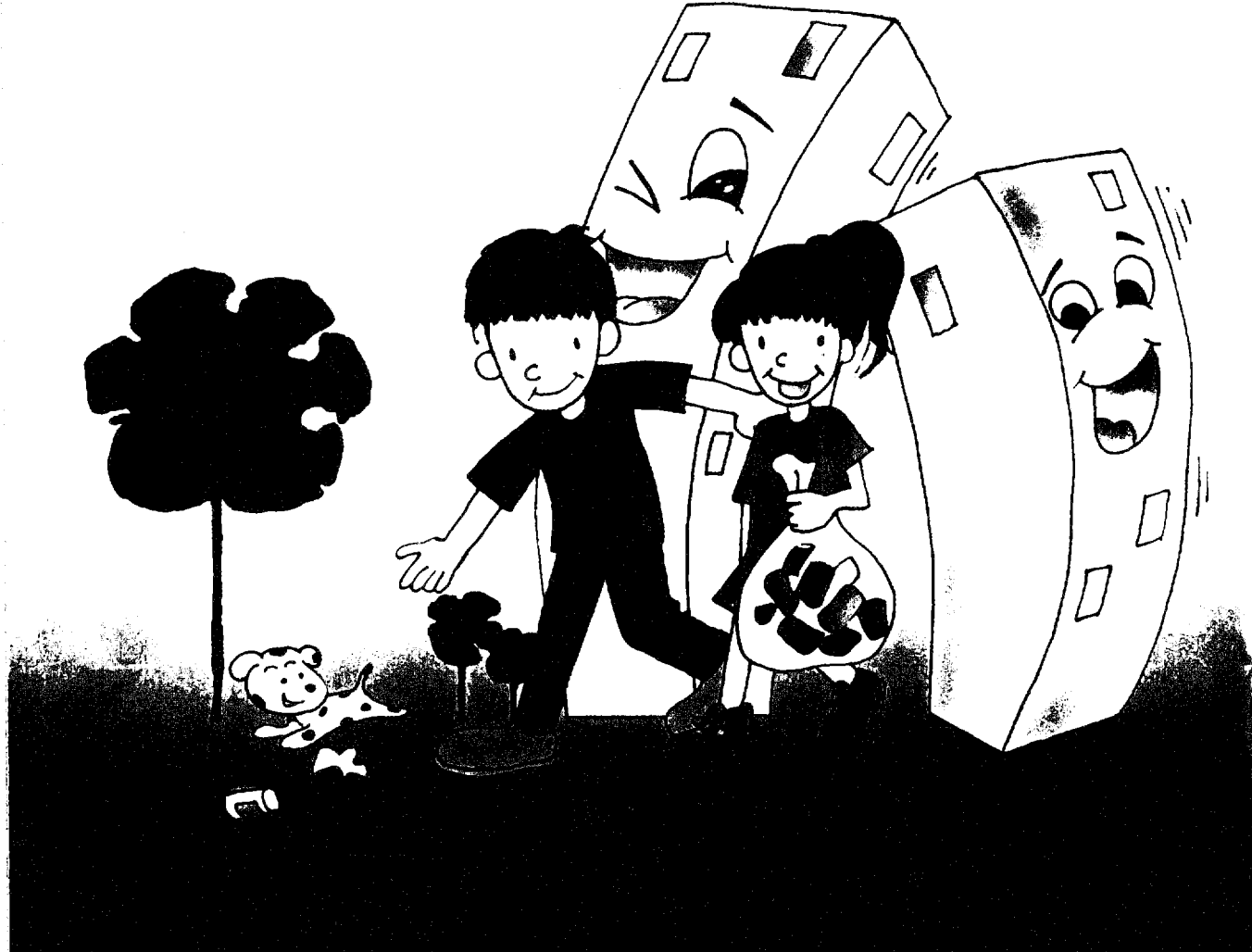

THANK YOU

Acknowledgements: Thank you to Guven Sitesi Housing Complex residentes and managers for their cooperation.

We all wish to be living in clean, appropriate and healthy condition.

*Promoted by Adana Greater Municipality & Mersin Greater
Municipality*

Supported by Japan International Cooperation Agency (JICA)

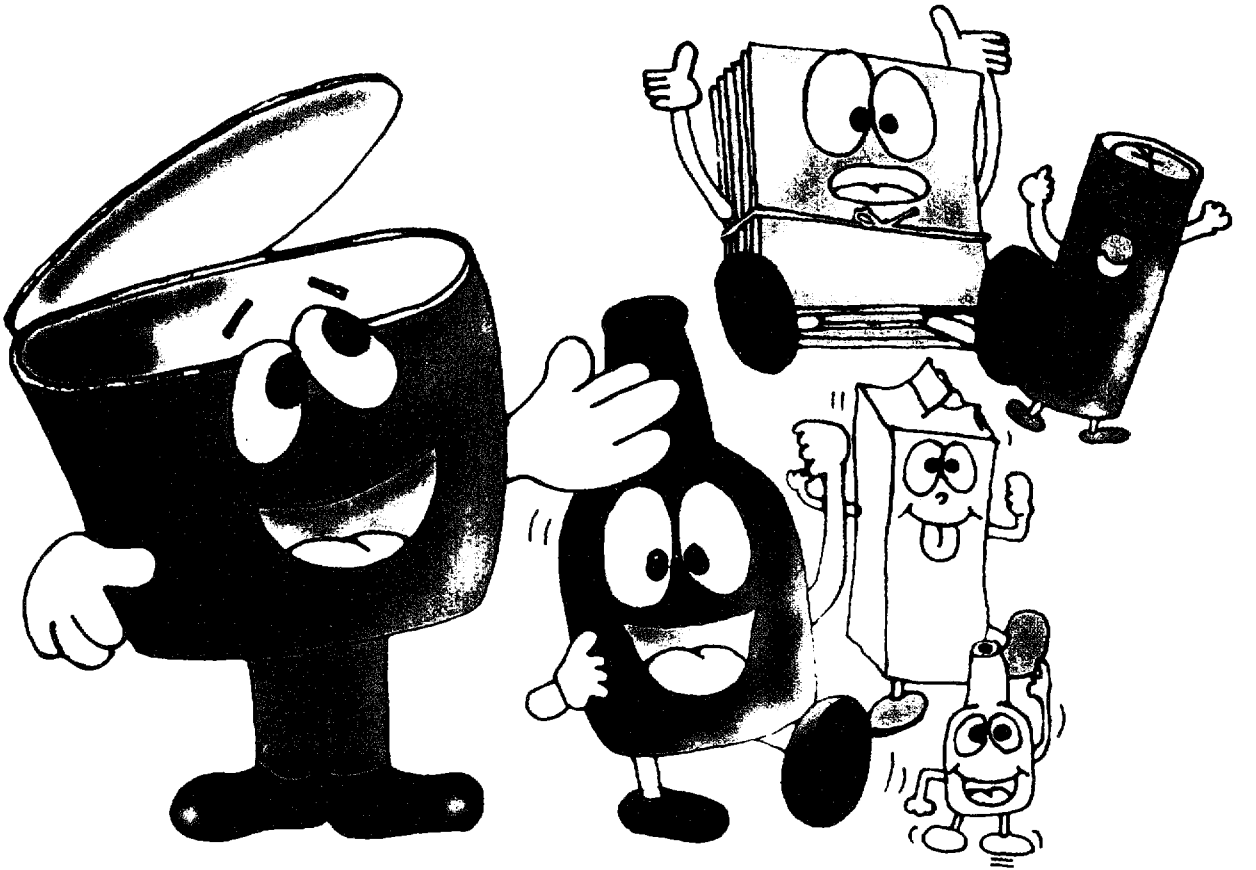

Bu kitabın baskısı geri dönüşümlü kagıda yapılmıştır.

Turkish

AMİK WO BİLİZ

Günlük Yaşamımızda Çöpler

" Ayırırsanız; geridönüşebilir madde,
Karıştırırsanız; atık olur "

GİRİŞ

BU KİTAPÇIK.....

Temiz, düzenli, sağlıklı ve yemyeşil ortamlarda yaşamayı hepimiz isteriz. Birçok devlet kurumunun yanısıra, belediyelerimiz de, aynı amaca yönelik çalışmalar yapıyor.

Yetkililer ve görevliler ne kadar çaba gösterirse gösterebilir, yurttaşların katkısı olmazsa, sonuç yetersiz kalacaktır.

Bu kitapçık, sağlıklı çevre ile atıklar arasındaki bağıntılara dikkat çekmek ve sadece atık konusunda dikkatli olunması halinde sağlanacak yararları vurgulamak üzere hazırlandı.

Bu yararlar, şu basit üç öneriye dayanmaktadır.

- 1- Atık miktarını en az düzeye indirmek,
- 2- Atıklardan tekrar yararlanmaya çalışmak,
- 3- Yararlanılmayacak atıkları, çevreye zarar vermeyecek biçimde ve uygun yöntemlerle depolamak.

JICA Bölgesel Katı Atık Yönetimi Araştırma Ekibi ve Mersin'de bulunan Güven Sitesi sakinlerinin ortak çabası ile , atıkların ayrı toplanmasını kapsayan deneysel bir çalışma kararlaştırılmıştır. Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyeleri ve Mersin Yenışehir İlçe Belediyesi'nin desteklediği çalışmalar kapsamında, site sakinlerine ve özellikle çocuklara yönelik açıklayıcı mesajlar bu kitapçığın asıl amacını oluşturmaktadır.

Atıkların ayrı toplanması ile bireylerin doğrudan ve dolaylı yararlarından hareket ederek, verilen açıklamaların yakın gelecek için önemli adımları yönlendireceğine inanıyoruz.

İÇİNDEKİLER

1. Atığın Tekrar Kullanımı	1 - 2
2. Günlük Yaşamımızdan Gelen Atık	3 - 4
3. Atık Oluşumu	5 - 6
4. Atıklarımızı Ne Yapıyoruz; Ne Yapmamız Gerekli!.....	7 - 8
5. Atık Toplama Aracının Bir Günü	9 - 10
6. Günümüzde Atıklar, Kompost Fabrikasında Nasıl Değerlendiriliyor.....	11 - 12
7. Daha Verimli Sonuç İçin Öneriler.....	13 - 14
8. Metal Kutu ve Şişelerden Yeniden Yararlanma Nasıl Oluyor ?.....	15 - 16
9. Bir Kez Deneyin! Atık Oluşum Miktarını Azaltmanın Yolları	17 - 18
10. Atığı Kullanmanın Yolu	19
11. Şehrimizi Güzelleştirelim	20

Kaynaklarımızı Koruyalım

Ben Kimim ?

Güven Sitesine Teşekkürler

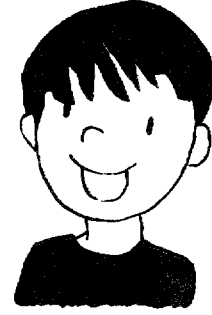
1. Atığın Tekrar Kullanımı

(Azaltmak, tekrar kullanmak ve geridönüşüm, dünün atığını, bugünkü kaynağa dönüştürür)

Güven Sitesi'nde, "Ayrı toplama ve Atığı Değerlendirme" için yapılacak olan çalışmalar tanıtılıyor. ("Ayrı Toplama ve Atığın Değerlendirilmesi", 10 Mayıs - 9 Haziran 1999 arasında)

Mersin Güven Sitesi sakinlerinin çevreye yardımcı olduklarını biliyor musunuz? Güven Sitesi'nden toplanan atıklar, tarla-bahçe verimini arttırmak amacıyla tekrar kullanıldı.

**GÜVEN SİTESİ SAKINLERİ
KENTİMİZİN ÇEVRE SAĞLIĞINA
KATKIDA BULUNUYOR**
"GERİ KAZANIM İÇİN ATIKLARIN
AYRI TOPLANMASI"

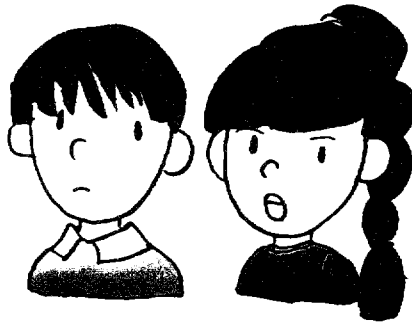
**GÜVEN SİTESİ SAKINLERİ
KENTİMİZİN ÇEVRE SAĞLIĞINA
KATKIDA BULUNUYOR**
"GERİ KAZANIM İÇİN ATIKLARIN AYRI TOPLANMASI"
10 Mayıs 1999 - 9 Haziran 1999

ÖNEMLİ

1. Atıkların ayrıştırılması ve geri kazanımının sağlanması.
2. Atıkların ayrıştırılması için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.
3. Çöplük toplanırken, çöplüklerin ayrıştırılması ve geri kazanımının sağlanması.
4. Ayrı toplama sistemleri için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.
5. Atıkların ayrıştırılması için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.
6. Atıkların ayrıştırılması için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.
7. Atıkların ayrıştırılması için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.
8. Atıkların ayrıştırılması için gerekli olan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulması.

İŞBİRLİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ

Hangi tür atıkların ayrıldığını ve nasıl işlenildiklerini merak ediyorum

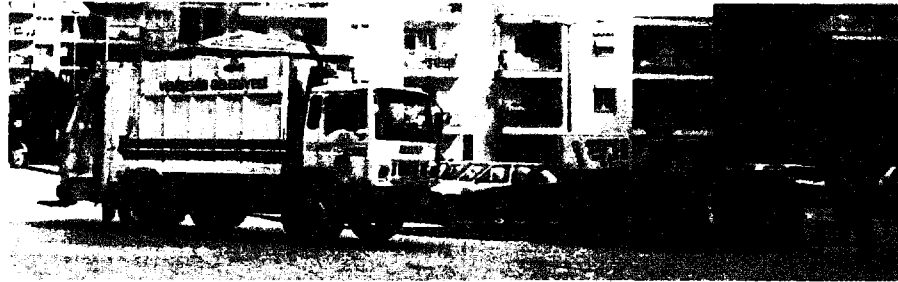

Bunu hep Beraber
Öğrenelim!

Kompost üretimi için sonradan tahıl kabukları gibi tarımsal ürün artıklarıyla karıştırılacak olan yiyecek atıklarının evsel atıklardan ayrılması gerekir. Kompost, daha sonra tarlalar ve bahçelerde verim arttırıcı madde olarak kullanılmaktadır. Çevreye yardımcı olarak, şehirlerimizi geliştirelim.

Ne Biliyoruz, Görelim !

- 1 Kentinizde bir yılda oluşan atık miktarını biliyor musunuz? Evet Hayır
- 2 Atıkların cinslerine göre ayrı toplanması gerektiğini biliyor musunuz ? Evet Hayır
- 3 Toplanan atıkların nereye gittiğini biliyor musunuz? Evet Hayır
- 4 Atığın tarım için çok elverişli olduğunu biliyor musunuz ? Evet Hayır
- 5 Teneke kutuların ve şişelerin nasıl geri dönüştürüldüğünü biliyor musunuz? Evet Hayır
- 6 Evsel atıkların nasıl yok edildiğini biliyor musunuz? Evet Hayır
- 7 Süt ambalajlarından büyük miktarda rulo tuvalet kağıdı üretilebileceğini biliyor musunuz? Evet Hayır
- 8 Bugün dünyamızın ne tür çevresel sorunlarla karşı karşıya olduğunu biliyor musunuz? Evet Hayır

Yukarıdaki soruların cevapları, bu kitapçığın içinde yazılmıştır. Kitapçığı okuyup cevapları bulunuz.

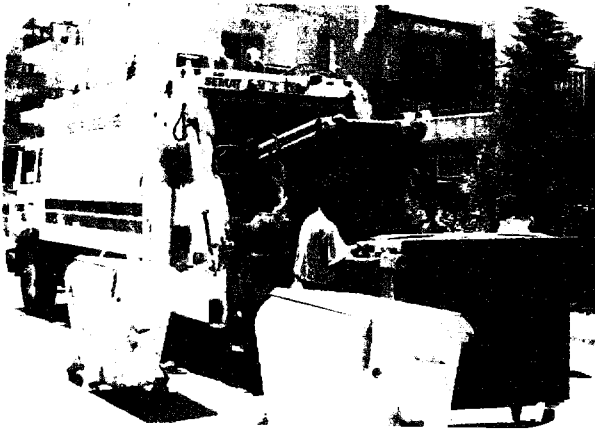
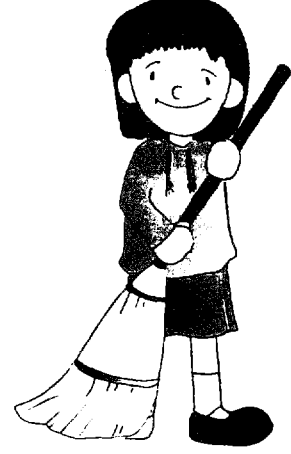

2. Günlük Yaşantımızdan Gelen Atık

Hergün, hangi tip atıkların oluştuğunu merak ediyorum !

Atığın, evden ayrılması

Konutlarda oluşan atıklar toplanıyor

Mahallemizin tertemiz
olması için, atıklarımızı
uygun biçimde
toplamak zorundayız.

Okullarda,
temizlik faaliyetleri

Değişik yerlerde,
değişik tür atıkların
olduğunu bilmiyordum.

yerlerinden gelen atıklar

SORU KÖŞESİ

Hangi tür atıklardan
kompost üretilebilir ?

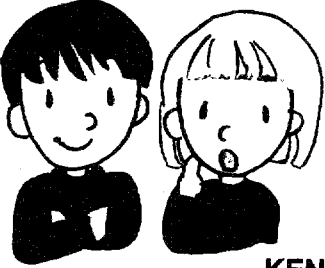
Hangi tür atıklardan
yeniden yararlanabiliriz ?

3. Atık Oluşumu

Şehrimizdeki atık oluşum miktarını merak ediyorum

Atık toplama kamyonlarının sayısı üzerinden hesaplırsak Adana için; günde yaklaşık 105 araç, yılda 38.300 araç dolusu atık toplanıyor. Bunlar, sadece konutlarımızda oluşan atıklardır.

KENTLERİMİZDE, BİR GÜNDE OLUŞAN ATIK NE KADAR ?

Adana'da : yaklaşık 840 ton

Mersin'de : yaklaşık 440 ton
(1 ton = 1000 kg).

**114
METRE**

Sadece evlerimizde oluşan yıllık atık miktarı

ADANA'da

307.000 TON

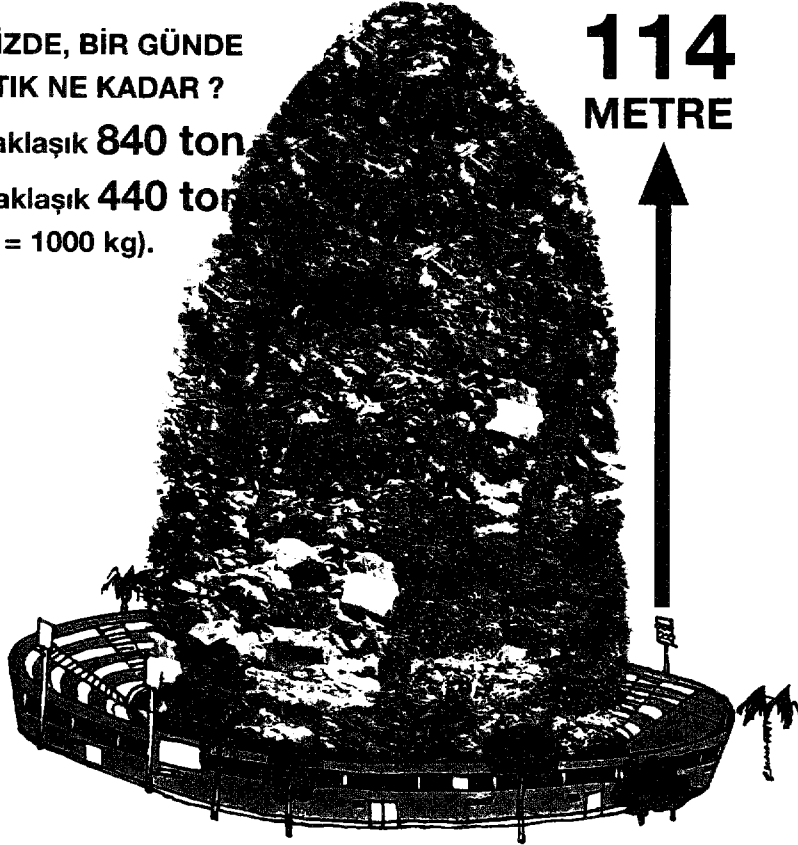
MERSİN'de

161.000 TON

Bu miktarlardaki atık (Adana'da) bir futbol sahasına (90mx 60m)

konulsa, **114** metre yükseklikte bir yığın oluşturur.

Atık toplama kamyonlarının sayısı
serinden hesaplırsak, Mersin için;
inde yaklaşık 55 araç, yılda 20.100
ağ dolusu atık toplanıyor. Bunlar
sadece konutlarımızda oluşan
atıklardır.

ADANA'da oluşan evsel atık
miktarı;

Kişi başına günde 460 gr.
Kişi başına yılda 168 Kg.

MERSİN'de oluşan evsel
atık miktarı;

Kişi başına günde
430gr.
Kişi başına yılda
157 Kg.

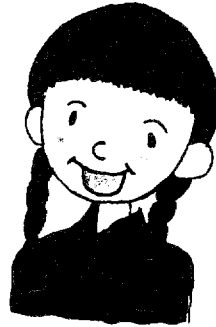
Çevre ve kendi
sağlığınıza birlikte,
daha güzel bir kentte
yaşayabilmek için, bir
yandan atık miktarını
azaltmalıyız, bir
yandan da atıklardan
daha çok
yararlanmalıyız.

SORU KÖŞESİ

Kişi başına oluşan atık
miktarını azaltmak için bir
yol bulmalıyız.

Adana veya Mersin'de, kişi başı yıllık
atık miktarı kaç kg.dır?
(Her çocuk için 30 kg. olduğu düşünülerek.)
1- Oluşan atık miktarı, 4 çocuğun
ağırlığına eşittir.
2- Oluşan atık miktarı, 6 çocuğun
ağırlığına eşittir.
3- Oluşan atık miktarı, 10 çocuğun
ağırlığına eşittir.

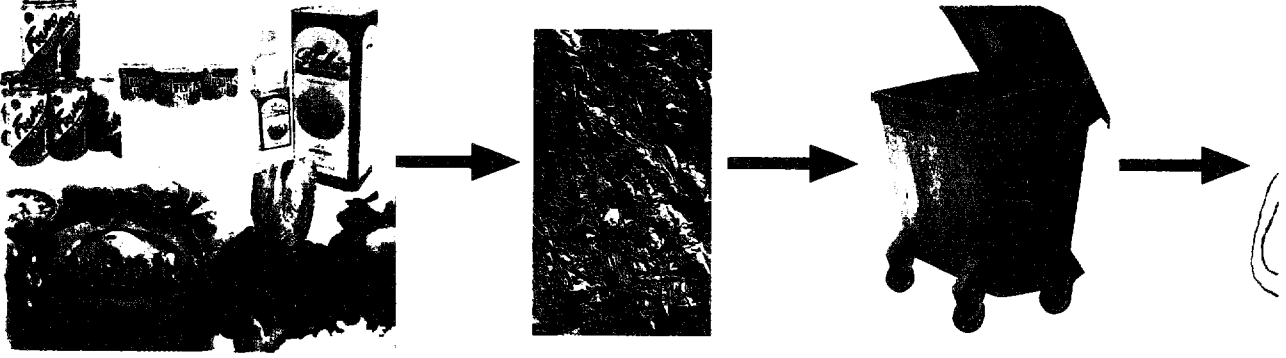
CEVAP

4. Atıklarımızı ne yapıyoruz; Ne yapmamız gerekli!..

ŞİMDİ YAPALANLAR :

YAPMAMIZ GEREKENLER :

